

Handleiding

Leren van Data Surveillance (virale) luchtweginfecties

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Het verschijnen van pop-ups.....	4
3.	Het invullen, opslaan en definitief maken van de vragenlijst	5
3.1	De vragenlijst (later) invullen	5
3.2	De vragenlijst opslaan en definitief maken.....	5
4.	Het gebruik van de timeline	7
4.1	Wanneer verschijnt er iets op de timeline?.....	7
4.2	Het afhandelen van timeline-items	7
5.	Het openen van vragenlijsten via tabblad Wetenschap	8
6.	Heeft een cliënt bezwaar gemaakt tegen gebruik van zijn/haar gegevens (opt out)?	9
7.	Wat gebeurt er met de gegevens uit de vragenlijsten?.....	10
8.	Tips bij het invullen van de vragenlijsten	11
9.	Voor de applicatiebeheerder: hoe 'activeert' u deelname aan de LWI-surveillance in Ysis (configuratie)?	13

1. Inleiding

Uw organisatie neemt deel aan de luchtweginfectiesurveillance in verpleeghuizen, onderdeel van het programma 'Leren van Data II' van UNO Amsterdam (Amsterdam UMC). De surveillance richt zich onder andere op de volgende onderzoeksvragen:

1. Wat is de wekelijkse incidentie van acute luchtweginfecties binnen verpleeghuizen in Nederland?
2. Wat is het ziektebeloop en de ziektelast van virale luchtweginfecties bij verpleeghuisbewoners, en wat zijn de risicofactoren voor een ernstig beloop?

De vragenlijsten in Ysis dragen bij aan het monitoren van de incidentie van acute luchtweginfecties en het verzamelen van aanvullende informatie over de ernst, het beloop en de risicofactoren van virale luchtweginfecties. Op dit moment wordt hierbij uitsluitend gebruikgemaakt van virologische uitslagen die voortkomen uit reguliere diagnostiek (sneltest of PCR); er wordt geen apart onderzoeksswab afgenomen. In deze handleiding wordt uitgelegd wat er moet gebeuren als een cliënt een (veronderstelde) acute luchtweginfectie (LWI) heeft.

U vult de vragenlijst in wanneer sprake is van (een verdenking op) COVID-19, influenza of een andere acute LWI, óók als u geen diagnostiek inzet.

Let op: De wettelijke meldingsplicht bij de GGD voor meldingsplichtige infectieziekten uitbraken blijft daarnaast onverkort bestaan.

De surveillance is onderdeel van het 'Leren van Data' programma. Meer informatie over het programma 'Leren van Data' vindt u hier: [Leren van Data - UNO Amsterdam](#).

Voor vragen/opmerkingen kunt u Eline In 't Velt, uitvoerend onderzoeker van de luchtweginfectiesurveillance, bereiken via e.h.j.intvelt@amsterdamumc.nl.

Op de volgende pagina's wordt beschreven hoe Ysis voor de luchtweginfectiesurveillance is ingericht en hoe u de vragenlijsten kunt invullen, (her)openen en opslaan.

Deze handleiding is ook via de HANDLEIDING-functie in Ysis terug te vinden (figuur 1).

Figuur 1: de handleiding openen via 'HANDLEIDING'

De HANDLEIDING-knop zal je leiden naar de algemene pagina met Ysis handleidingen. Klik hier op de categorie 'Behandelaar' en vul in de zoekbalk het woord 'surveillance' in. Deze handleiding zal u in de zoekresultaten zien staan.

2. Het verschijnen van pop-ups

Indien uw organisatie meedoet aan de luchtweginfectiesurveillance, is het wenselijk om de decursus zo gestructureerd mogelijk vast te leggen (zie figuur 2).

Na het opslaan van de decursus verschijnt in Ysis automatisch een pop-up wanneer u in de decursus een van de vooraf vastgestelde triggerwoorden voor acute luchtweginfecties heeft gebruikt. U wordt dan gevraagd of er naar uw inschatting sprake is van een mogelijke acute luchtweginfectie (LWI) bij de cliënt. Geeft u 'nee' aan, dan wordt de cliënt niet meegenomen in de incidentieberekening en volgen er geen vervolgvragen. Geeft u 'ja' aan, dan telt de cliënt mee in de incidentieberekening en volgt een vervolgvraag over de waarschijnlijkheid van een virale infectie; is die waarschijnlijkheid aanwezig, dan wordt de surveillancevragenlijst getoond.

Figuur 2: voorbeeld van tekst in de decursus waardoor er een pop-up verschijnt

Vraag

COVID?

Sinds 2 dagen hoesten, geen sputum, niet neusverkouden, subfebrile temp.

Benauwd, meer ondersteuning nodig ADL, eten/drinken matig

Geen UWI klachten

Analyse

Matig zieke vrouw, helder, vermoeid, spreekt volzinnen

Sat 92%

T 38, RR 110/80, P 130 reg

Pulm: gb

Cor s1s2 geen souffles

Extr slank

Conclusie

COVID? andere LWI?

[16 ICPC CLASSIFICERING\(EN\) GEVONDEN, KLIK HIER](#)

Overweging

Beleid

COVID test, isolatie tot negatieve uitslag

1dd controles RR/P/sat/temp

Contact arts bij zieker worden, afwijkende controles, saturatie onder 90%

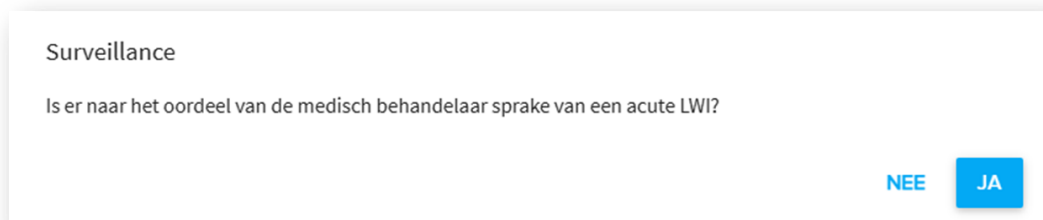
3. Het invullen, opslaan en definitief maken van de vragenlijst

3.1 De vragenlijst (later) invullen

Wanneer er mogelijk sprake is van een virale infectie, wordt u in de pop-up gevraagd de surveillancenvragenlijst in te vullen (figuur 3.1).

- Drukt u op 'Ja' dan wordt de vervolgvraag over de waarschijnlijkheid van een virale infectie direct getoond.
- Wanneer een pop-up onjuist verschijnt (bijv. als er geen verdenking op een acute LWI is), dan kan deze geannuleerd worden door op de knop 'Nee' te klikken.

Figuur 3.1: Pop-up voor het invullen van de surveillancenvragenlijst

Surveillance

Is er naar het oordeel van de medisch behandelaar sprake van een acute LWI?

NEE JA

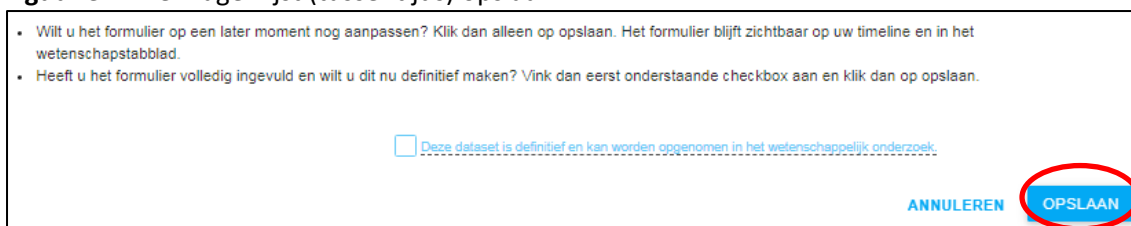
Het systeem registreert of er bij een cliënt binnen 2 weken al eerder een vragenlijst is ingevuld. Als dat zo is, verschijnt geen nieuwe pop-up.

3.2 De vragenlijst opslaan en definitief maken

Na het invullen van de vragenlijst kunt u de vragenlijst opslaan (figuur 3.2). Indien u de vragenlijst volledig heeft ingevuld en niets meer wilt wijzigen, vinkt u dit onderaan aan (figuur 3.3). De vragenlijst wordt dan in het onderzoek opgenomen en kan niet meer worden gewijzigd in Ysis. U kunt de vragenlijst alleen definitief opslaan als alle vragen zijn ingevuld. Als er nog antwoorden ontbreken, dan blijft deze tekst 'grijs' en kunt u de vragenlijst wel (tussentijds) opslaan, maar nog niet 'definitief maken'. Vul de ontbrekende antwoorden aan en maak de vragenlijst vervolgens definitief.

Wanneer u alleen op opslaan klikt, kan de vragenlijst nog worden gewijzigd of aangevuld (bijvoorbeeld als de uitslag van een sneltest nog niet bekend is). De vragenlijst is dan nog niet opgenomen in de surveillance. U kunt deze op een later moment weer openen via het Tabblad Wetenschap (zie hoofdstuk 5), aanvullen, en alsnog 'definitief maken'.

Figuur 3.2: De vragenlijst (tussentijds) opslaan

• Wilt u het formulier op een later moment nog aanpassen? Klik dan alleen op opslaan. Het formulier blijft zichtbaar op uw timeline en in het wetenschapstabblad.

• Heeft u het formulier volledig ingevuld en wilt u dit nu definitief maken? Vink dan eerst onderstaande checkbox aan en klik dan op opslaan.

☐ Deze dataset is definitief en kan worden opgenomen in het wetenschappelijk onderzoek.

ANNULEREN OPSLAAN

Figuur 3.3: De vragenlijst definitief maken, zodat deze wordt meegenomen in het onderzoek

- Wilt u het formulier op een later moment nog aanpassen? Klik dan alleen op opslaan. Het formulier blijft zichtbaar op uw timeline en in het wetenschapstabblad.
- Heeft u het formulier volledig ingevuld en wilt u dit nu definitief maken? Vink dan eerst onderstaande checkbox aan en klik dan op opslaan.

☒ Deze dataset is definitief en kan worden opgenomen in het wetenschappelijk onderzoek.

[ANNULEREN](#) [OPSLAAN](#)

4. Het gebruik van de timeline

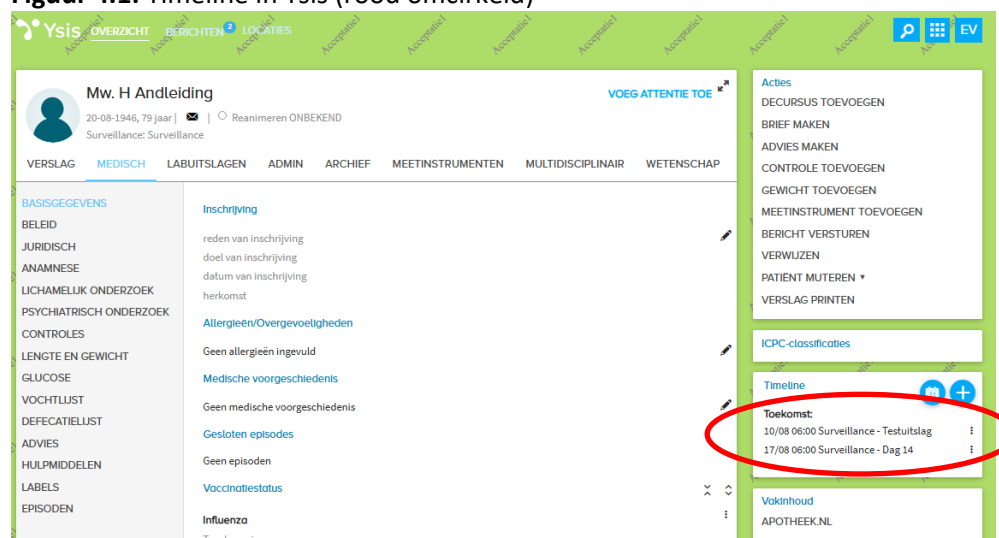
4.1 Wanneer verschijnt er iets op de timeline?

In figuur 4.1 ziet u waar u de timeline kunt vinden. In de volgende gevallen verschijnt er iets op uw timeline:

- In de vragenlijst wordt gevraagd of er een sneltest en/of PCR-test is afgenomen voor virale diagnostiek. Als er een PCR-test is afgenomen, wordt hiervoor een apart formulier aangemaakt. Is de uitslag nog niet bekend? Dan kunt u de surveillancevragenlijst al wel definitief maken. Er wordt dan automatisch een timeline-item aangemaakt voor het invullen van de uitslag van de PCR-test. Zolang de uitslag niet is ingevuld, krijgt u hierover via Berichten periodiek een reminder.
- Veertien dagen na het indienen van de vragenlijst wordt automatisch een korte vervolgvragenlijst klaargezet over het beloop van de infectie, eventuele extra ingezette diagnostiek en de einddiagnose. Na 14 dagen krijgt u via Berichten ook een reminder dat deze vervolgvragenlijst nog moet worden ingevuld.

Let op: Als u een dossier wilt sluiten wat nog formulieren open heeft staan krijgt u een notificatie met de vraag of u die nog wil invullen. Voor de volledigheid van de surveillance is het van belang dat u het vervolgformulier nog *wel* invult en opslaat de rede van het sluiten van het dossier meegenomen kan worden.

Figuur 4.1: Timeline in Ysis (rood omcirkeld)

4.2 Het afhandelen van timeline-items

Door te klikken op de drie puntjes rechts van het timeline item (zie figuur 4.1), komen drie iconen te voorschijnen:

1. Vinkje: timeline item afhandelen

Bij een timeline melding dat een vragenlijst open staat, kunt u het vinkje aanklikken om de melding af te handelen. De melding verdwijnt dan van de timeline.

Let op: klik dit alleen aan als u daadwerkelijk de vragenlijst heeft ingevuld in het tabblad Wetenschap

2. Potlood

Pas hiermee de 'deadline' datum aan van het invullen van de vragenlijst en/of wijs de gevraagde actie toe aan een collega.

3. Prullenbak

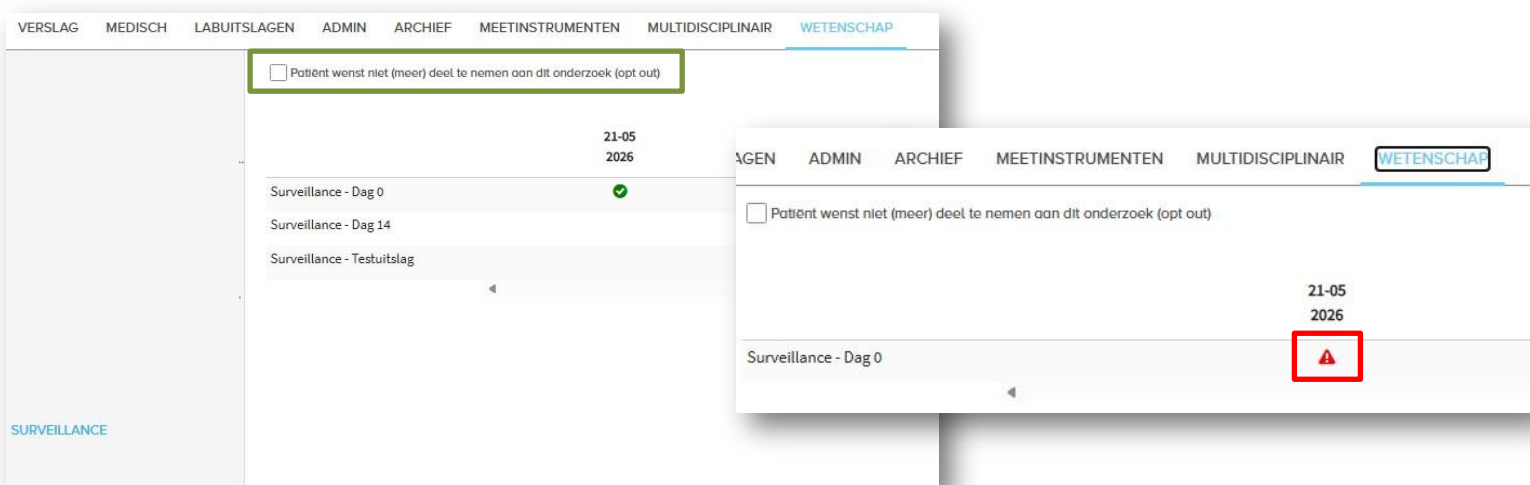
Verwijder de activiteit.

5. Het openen van vragenlijsten via tabblad Wetenschap

In het dossier wordt een extra tabblad Wetenschap getoond bij cliënten die verblijven op een afdeling die deelneemt aan de luchtweginfectiesurveillance. In het tabblad Wetenschap kunnen voor alle wetenschappelijke onderzoeken waar de cliënt bij betrokken is de vragenlijsten over deze cliënt worden ingezien. Aan de linkerkant staan de onderzoeken (zie figuur 5). Door deze te selecteren worden aan de rechterkant de vragenlijsten getoond, en de data waarop deze zijn ingevoerd.

Het rode uitroepteken betekent dat de vragenlijst nog niet (volledig) is ingevuld en dus nog niet is opgenomen in het onderzoek. Door op het rode uitroepteken te klikken komt u weer in de vragenlijst. Door op het potloodje te klikken kunt u vervolgens de vragenlijst bewerken. Een groen vinkje geeft de afgeronde vragenlijsten weer. Deze kunt u wel inzien door op het groene vinkje te klikken, maar niet meer wijzigen (figuur 5).

Figuur 5: Een vragenlijst (her)openen via het Tabblad Wetenschap

6. Heeft een cliënt bezwaar gemaakt tegen gebruik van zijn/haar gegevens (opt out)?

Als de cliënt bezwaar heeft gemaakt tegen gebruik van zijn/haar dossiergegevens in het kader van de luchtweginfectiesurveillance dan kan dat in Ysis geregistreerd worden. Ga hiervoor naar het tabblad Wetenschap. Links ziet u de onderzoeken waar uw organisatie aan deelneemt. Klik eerst op **Surveillance**.

Hier vindt u vervolgens de optie “Patiënt wenst niet (meer) deel te nemen aan dit onderzoek (opt out)” aan in het tabblad Wetenschap aan (figuur 5, **groene** kader). Er verschijnen dan geen pop-ups meer bij deze cliënt en de onderzoekers ontvangen geen gegevens over deze cliënt.

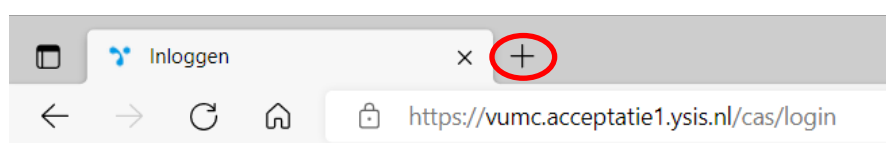
7. Wat gebeurt er met de gegevens uit de vragenlijsten?

Alle data uit de ingevulde vragenlijsten worden via GeriMedica in een beveiligde omgeving gepseudonimiseerd aangeleverd aan UNO Amsterdam. Dit houdt in dat de onderzoekers van UNO Amsterdam geen informatie ontvangen waarmee cliënten direct herkend kunnen worden, zoals naam, adres, geboortedatum of burgerservicenummer. Deze gegevens worden vervangen door een code, waaruit niet af te lezen is om wie het gaat. Hierdoor kunnen de onderzoekers de analyses uitvoeren, zonder dat de privacy van individuele personen in het geding komt. Alleen geaggregeerde tellingen zonder persoonsgegevens worden gedeeld met het RIVM. Alle gegevens worden binnen de luchtweginfectiesurveillance vertrouwelijk behandeld volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de relevante wet- en regelgeving. Amsterdam UMC en uw organisatie hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin de afspraken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.

8. Tips bij het invullen van de vragenlijsten

- Vul de vragenlijsten zoveel mogelijk direct in nadat u op 'Ja' heeft geklikt. Op deze manier verschijnen er zo min mogelijk reminders via Berichten.
- Als u voor de vragenlijst aanvullende informatie op wil zoeken in het EPD, dan kunt u via het plusje bovenin Ysis in een tweede tabblad openen (figuur 8.1). De vragenlijst blijft op het eerste tabblad openstaan. Lukt dit niet? Sla de vragenlijst dan tussentijds op. U kunt nu de vragenlijst verlaten en later weer openen via Tabblad Wetenschap.
- Vul de vragenlijsten altijd in bij een verdenking op een acute luchtweginfectie, dus óók als er geen diagnostiek is gedaan. Dit geeft een completer beeld van hoe verpleeghuisbewoners met een acute luchtweginfectie zich presenteren én hoe hier mee om wordt gegaan. Zie figuur 8.2.
- Zoals beschreven in de inleiding wordt de klinische informatie uit de vragenlijsten gekoppeld aan de uitslagen van reguliere virologische diagnostiek (snelttest en/of PCR-test), indien deze is afgenomen. Zo kan bepaald worden wat de ziektelast is van de verschillende luchtwegvirussen. Vul daarom de uitslag van de test zo volledig mogelijk in op het bijbehorende formulier (figuur 8.3).

Figuur 8.1: Ysis in een extra tabblad openen

Figuur 8.2: vragenlijsten invullen zonder ingezette diagnostiek

SURVEILLANCE
Dag 00 (Initieel formulier)

Is de meest waarschijnlijke oorzaak een virale infectie?

☒ Ja
☐ Nee

Wil je de vragenlijst later invullen? Klik dan op de knop 'Opslaan' onderaan het formulier om de vragenlijst op te slaan. De opgeslagen vragenlijst vind je terug in het tabblad 'Wetenschap'. Na 3 dagen ontvang je een herinnering om het formulier verder in te vullen.

Is of wordt er diagnostiek ingezet?

☐ Ja
☒ Nee
☐ Nee, want er wordt uitgegaan van eenzelfde virus dat reeds aangetoond is bij andere bewoners

Heeft de cliënt een of meerdere nieuw ontstane / verergerde klachten?

☐ Nee, geen klachten
☒ Ja, luchtweg-gerelateerde klachten:

☒ Hoesten
☐ Kortademigheid
☒ Verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen)
☐ Benauwdheid
☐ Keelpijn
☐ Verlaagde zuurstofsaturatie

☒ Ja, systemische klachten:

☐ Verhoging/koorts
☒ Koude rillingen
☐ Delier

☐ Ja, andere klachten

Wat is de mate van ziek-zijn?

☐ Niet ziek
☒ Matig ziek
☐ Ernstig ziek

Is de cliënt gevaccineerd bij de meest recente vaccinatieronde?

☐ Ja, tegen COVID-19
☐ Ja, tegen Influenza
☐ Ja, tegen zowel COVID-19 als Influenza
☒ Nee
☐ Onbekend

Figuur 8.3: Testuitslag invullen

SURVEILLANCE

Opvolgend formulier diagnostische tests

Wat is de uitslag van de test?

- ☐ Nog onbekend
- ☐ Negatief
- ☒ Positief voor:
 - ☐ Influenza
 - ☐ COVID-19
 - ☐ RSV
 - ☐ Humaan Metapneumovirus
 - ☐ Adenovirus
 - ☐ Parainfluenzavirus
 - ☒ Rhino-/Enterovirus
 - ☐ Seizoenscoronavirus
 - ☐ Anders, namelijk:

9. Voor de applicatiebeheerder: hoe 'activeert' u deelname aan de LWI-surveillance in Ysis (configuratie)?

Als uw organisatie meedoet met de luchtweginfectiesurveillance dan moet dit eerst worden geactiveerd (geconfigureerd) in Ysis door de applicatiebeheerder, zodat er daadwerkelijk pop-ups en vragenlijsten gaan verschijnen. Het configureren gaat in twee stappen:

- 1) Voor deelname aan de luchtweginfectiesurveillance vraagt GeriMedica om een ticket in te sturen ter bevestiging van deelname. De applicatiebeheerder kan dit doen via het Ysis klantportaal, of via een email naar support@gerimedica.nl. Bij GeriMedica wordt de module Surveillance voor uw organisatie geactiveerd.
- 2) De applicatiebeheerder van Ysis binnen uw organisatie moet vervolgens bij het beheerscherm in het Tabblad Locaties/Afdelingen per deelnemende afdeling aangeven dat deze meedoet aan het onderzoek. Dit kan door een vinkje te zetten bij **Surveillance** bij het kopje Wetenschappelijk onderzoek (figuur 9).

We vragen u vriendelijk om te bevestigen dat deze stappen zijn uitgevoerd via e.h.j.intvelt@amsterdamumc.nl.

Na activatie van de surveillance zal een pop-up getoond worden met het verzoek aan de arts om aan te geven of er mogelijk sprake is van een acute LWI, wanneer in de decursus een van de triggerwoorden voor COVID-19, influenza of een andere acute LWI is gebruikt.

Figuur 9: Het activeren van het onderzoek

Ysis OVERZICHT BERICHTEN LOCATIES VERWIJZINGEN MEDIMO VIPLIVE

MEDEWERKERS UITVALBAK ARCHIEF LABELS EPISODEN LOCATIES/AFDELINGEN AGB CODES TIJDREGISTRATIE BEHANDELPLANNEN

MEETINSTRUMENTEN BRIEFSJABLONEN ADVIESSJABLONEN

Afdeling

Afdeling-naam

Doelgroep

Grootboekrekeningnummer

Kostenplaats

Vestigingsnummer ⓘ

☐ BOPZ
☐ Huisartsdeclaratie
☐ Eerstelijns paramedische zorg
☐ Geneeskundige zorg voor specifieke patiëntgroepen (GZSP)
☐ Extramuraal
☐ Multidisciplinair informatie delen
☐ Keuze hoofdbehandelaar wel of niet in Ysis toestaan ⓘ
☐ Yris

Wetenschappelijk onderzoek

SURVEILLANCE ☒

ANNULEREN OPSLAAN